

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Milady Haplové a soudkyň JUDr. Evy Lukotkové a JUDr. Jany Kubenové, ve věci žalobce: **A. K.**, nar. ..., státní příslušnost Ruská federace, t. č. bytem D. 186/9, B., zast. Mgr. Ilonou Sedlákovou, advokátkou se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 155/50, 140 21 Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 4. 2014, č. j. MV-16640-3/SO/sen-2014,

takto:

- I. Žaloba **se z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 17. 4. 2014 žalobce brojil proti rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 1. 4. 2014, č. j. MV-16640-3/SO/sen-2014, kterým žalovaná podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) zamítla jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky (dále též správní orgán prvního stupně) ze dne 23. 12. 2013, č. j. OAM-15498-42/PP-2011, a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle ust. § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pobytu cizinců), kterou podal dne 13. 12. 2011, a to pro nesplnění podmínky uvedené v ust. § 87b odst. 1 ve spojení s ust. § 15a zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie a ustanovení zákona o pobytu cizinců týkající se rodinných příslušníků občana Evropské unie na něj nelze ve smyslu ust. § 15a zákona o pobytu cizinců ani vztáhnout.

Žalobce namítal, že ke dni vydání rozhodnutí byly splněny zákonné podmínky pro udělení povolení k přechodnému pobytu ve smyslu ust. § 87b zákona o pobytu cizinců. Nesouhlasil s výkladem ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců správním orgánem prvního stupně, který kromě 3 základních podmínek, které musí být kumulativně splněny (cizinec musí mít s občanem EU trvalý vztah, tento vztah musí být obdobný vztahu rodinnému a cizinec musí žít s tímto občanem ve společné domácnosti), požadoval splnění čtvrté podmínky, že vztah obdobný vztahu rodinnému musí suplovat neexistující rodinný vztah. Dle názoru žalobce je nutné ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců vykládat tak, že zákonodárce užitím slova „obdobný vztah“ neměl na mysli „nahrazující vztah“, ale vztah, který je svým charakterem, citovými vazbami mezi jedinci a hodnocením tohoto vztahu dotčenými osobami totožný se vztahem rodinným, a jedinci by případnou újmu druhého důvodně pociťovali jako újmu vlastní. Žalobce namítal, že závěr o nemožnosti aplikovat dané ustanovení v případě souběžné existence vztahu rodinného i vztahu obdobného nemá oporu v právním řádu ČR. Namítal, že žalovaná se nevypořádala s tvrzením žalobce, že vztah mezi ním a občanem ČR – jeho tetou, paní V. R. je obdobný vztahu rodič – dítě. Žalobce tento vztah nevnímá jako vztah nahrazující neexistující vztah, nýbrž jako vztah, který je svým charakterem odpovídající vztahu rodiče a dítěte, neboť žalobce se o svou tetu a strýce stará, pomáhá jim s každodenními potřebami a újmy těchto osob vnímá jako újmy vlastní, kdy tento vztah je reciproční. V neposlední řadě žalobce namítal porušení zásady dle ust. § 2 odst. 4 správního řádu, které spatřuje v tom, že existují případy, kdy správní orgán přiznal postavení rodinného příslušníka občana EU manželovi matky dítěte, které je občanem EU, ačkoli skutečný otec dítěte žil, či cizinci, který žije 8 let v družském poměru s občankou EU, ačkoli ve své domovské zemi má cizinec zákonnou manželku.

Z uvedených důvodů má žalobce za to, že jsou splněny podmínky pro udělení povolení k přechodnému pobytu, neboť žalobce je dle ust. § 15a zákona o pobytu cizinců rodinným příslušníkem občana ČR. Proto navrhl, aby soud rozsudkem rozhodnutí žalované i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že v posuzovaném případě bylo postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie uplatňováno z titulu sdílení společné domácnosti s paní V. R., která je tetou žalobce, a s jejím manželem. Uvedla, že tato kategorie vztahu není rodinným vztahem zakládajícím postavení rodinného příslušníka občana EU ve smyslu Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES a zákona o pobytu cizinců, tento status tedy nemůže být s ohledem na uvedenou argumentaci přiznán ani v případě vztahu obdobného takovému vztahu rodinnému. Žalovaná má za to, že v případě žalobce nebyla naplněna již

podmínka existence vztahu, který by bylo možno považovat za vztah obdobný vztahu rodinnému. Takovým vztahem není vztah žalobce k občance ČR paní V. R. a ve vlasti nežil s občanem EU ve společné domácnosti. Občanem EU taktéž není vyživovaný a není odkázán na její péči. Zabývat se pak splněním dalších zákonných podmínek pro přiznání povolení k přechodnému pobytu proto žalovaná považovala za bezpředmětné. Pokud jde o interpretaci ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, odkázala žalovaná na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 6/2010-63, kde je jednoznačně zmíněno, že za rodinného příslušníka, tudíž ani za vztah rodinný, není považován vztah bratr – sestra.

Z uvedených důvodů žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

Žaloba byla přezkoumána v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházejícího vydání, přičemž soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).

Předmětná věc byla projednána bez nařízení jednání, neboť byly splněny zákonné podmínky ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s.

Žaloba není důvodná.

V projednávané věci je zásadní otázkou, zda je možné žalobce považovat za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalobce své postavení odvozoval z toho, že sdílí společnou domácnost s občankou Evropské unie, resp. státní občankou České republiky paní V. R., která je jeho tetou, a jejím manželem.

Podle ust. § 15a odst. 3 písm. b) se ustanovení zákona o pobytu cizinců týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti. Pro aplikaci tohoto ustanovení je tedy nutné kumulativní splnění tří podmínek – aby bylo prokázáno, že cizinec žije s občanem EU ve společné domácnosti, že k němu má vztah obdobný vztahu rodinnému, a že takový vztah je vztahem trvalým.

Jak správně konstatoval správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí, zákon o pobytu cizinců neobsahuje definici vztahu obdobného vztahu rodinnému, ani definici vztahu rodinného. Lze však vycházet z toho, že jako vztah rodinný je možné chápat vztah mezi rodinnými příslušníky, jak je definován v ust. § 15a odst. 1 téhož zákona, které vychází z čl. 2 odst. 2 Směrnice č. 2004/38/ES. Vztah obdobný vztahu rodinnému ve smyslu ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců musí být potom po obsahové stránce obdobný některému ze vztahů mezi rodinnými příslušníky, jak jsou uvedeni v ust. § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. K témuž závěru dospěl rovněž Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 4. 2010, č. j. 5 As 6/2010-63, dostupném na www.nssoud.cz, z jehož právní věty vyplývá,

že „Vztah obdobný vztahu rodinnému [§ 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců – toto ustanovení obsahově odpovídá současnému ust. § 15a odst. 3 písm. b)] musí být definován tak úzce, jak je definován vztah rodinný, musí se proto jednat o vztahy analogické vztahům mezi rodinnými příslušníky, tak jak je citovaný zákon v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES vymezuje.“

Soud se ztotožňuje se žalobcem v tom, že ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců nelze vykládat tak, že kromě 3 základních podmínek, které musí být kumulativně splněny, musí „obdobný vztah“ suplovat neexistující rodinný vztah, tedy že dané ustanovení není možné aplikovat v případě souběžné existence vztahu rodinného a vztahu obdobného vztahu rodinnému. Tento závěr skutečně nemá oporu v zákoně, z napadených rozhodnutí však nevyplývá, že by z něj v daném případě správní orgány vycházely. Z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je zjevné, že správní orgán svůj závěr o tom, že žalobce není s paní V. R. a jejím manželem ve vztahu obdobném vztahu rodinnému odůvodnil především tím, že jejich vztah nelze připodobnit k žádnému ze vztahů mezi rodinnými příslušníky ve smyslu ust. § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. S tímto názorem se soud zcela ztotožnil.

Podle ust. § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců se rodinným příslušníkem pro účely tohoto zákona rozumí a) manžel, b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti, c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.

Je zřejmé, že vztah žalobce a paní R., popř. jejího manžela nelze pokládat za vztah obdobný vztahu mezi manželi nebo partnery ve smyslu ust. § 15a odst. 1 písm. a) zákona, ani za vztah obdobný vztahu mezi rodičem a dítětem ve smyslu písm. b) citovaného ustanovení (žalobce je mladší než jeho teta a teta není ani osobou mladší 21 let, kterou by žalobce vyživoval). I kdyby soud přistoupil na argumentaci žalobce, že jeho vztah s tetou odpovídá svým charakterem vztahu rodič – dítě, nutno konstatovat, že vzhledem k tomu, že žalobce je starší 21 let, nelze jejich vztah považovat ani za vztah obdobný vztahu mezi dítětem a rodičem ve smyslu písm. c) citovaného ustanovení. Dle ust. § 15a odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců zákon nepřiznává postavení rodinného příslušníka ani skutečnému dítěti rodiče, pokud je dítě starší 21 let, tím méně lze proto toto postavení přiznat osobě ve vztahu obdobném vztahu dítěte k rodiči. Konečně vztah žalobce k tetě a jejímu manželovi nelze považovat ani za vztah obdobný vztahu uvedenému v písm. d), jelikož žalobce není osobou nezaopatřenou ve smyslu ust. § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců (žalobce je starší 26 let, nepřipravuje se na budoucí povolání, vykonává na území ČR výdělečnou činnost).

Pokud žalobce namítal, že správní orgány porušily zásadu dle ust. § 2 odst. 4 správního řádu, jelikož existují případy, kdy správní orgány přiznaly postavení rodinného příslušníka cizinci v družském poměru, ačkoli má v domovské zemi manželku, nebo manželovi matky dítěte, ačkoli dítě má skutečného otce, tuto námitku soud považuje za irelevantní, jelikož žalobce neodkázal na žádné konkrétní případy.

Z uvedených důvodů má soud stejně jako správní orgány obou stupňů za to, že vztah žalobce k jeho tetě V. R. nelze považovat za vztah obdobný vztahu rodinnému ve smyslu ust.

§ 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Jelikož žalobce neprokázal, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu ust. § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců nebo že na něj lze vztáhnout ustanovení zákona o pobytu cizinců týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu ust. § 15a odst. 3 zákona, správní orgány postupovaly zcela správně, pokud žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu dle ust. § 87b zákona o pobytu cizinců zamítly.

Na základě shora uvedeného právního posouzení žalobních námitek dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. února 2016

JUDr. Milada Haplová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Běla Kotoučková